

Předkládací zpráva

Ministerstvo vnitra předkládá vládě ČR ke schválení návrh změny usnesení vlády České republiky č. 593/2013 o Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2015 až 2020 (BV III/1 – VS) a návrh změny Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2015 až 2020 (BV III/1 – VS), (dále jen „Program“) dle zákona č.130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Základním posláním státní podpory v oblasti bezpečnostního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „bezpečnostní výzkum“) je získávat a efektivně rozvíjet inovativní znalosti, metody a technologie umožňující bezpečnostnímu systému ČR a jeho zainteresovaným partnerům čelit současným i budoucím výzvám, které plynou z měnících se realit bezpečnostního prostředí. Na potřebě rozšiřovat a prohlubovat bezpečnostní výzkum se shodují ústřední orgány státní správy v řadě strategických a koncepčních materiálů bezpečnostní politiky, které opakovaně zaměřují svoji pozornost na bezpečnostní výzkum, jako na jednu z hlavních příležitostí pro posílení bezpečnosti.

Reakcí na tuto potřebu je zpracování a schválení nové „Meziresortní koncepce podpory bezpečnostního výzkumu ČR 2017-2023 s výhledem do roku 2030“ (UV č. 509/2017), která přináší obecný rámec pro systematický rozvoj systému státní podpory pro bezpečnostní výzkum, jakožto jedné součásti politiky výzkumu, vývoje a inovací, avšak realizované ve prospěch bezpečnostního systému ČR. Koncepce reaguje na řadu dynamických změn v nastavení relevantních politik, ale také proměn vnějšího kontextu a jeho dlouhodobých trendů. Ambicí koncepce je evoluční vývoj systému.

V kontextu světových i domácích událostí posledních let však vyvstává potřeba rychlejší reakce na zkvalitňování činnosti bezpečnostních složek, ke kterému může významně přispět také bezpečnostní výzkum. Jde zejména o potřebu reagovat na nárůst rizika, které vychází z hrozeb TESS spektra (terorismus, špionáž, subverze, sabotáž) v různých kontextech a organizovaného zločinu nových i klasických forem; zdravotních krizí; rizika selhání nebezpečných průmyslových provozů a jiných nenadálých událostí s dopadem na velké skupiny obyvatelstva. Tuto potřebu potvrdil ostatně také „Audit národní bezpečnosti“ (Ministerstvo vnitra, 2016), který uvádí bezpečnostní výzkum jako příležitost napříč takřka všemi kapitolami.

Na základě výše uvedeného, v rámci přípravy státního rozpočtu na VaVal na rok 2018 s výhledem na roky 2019 a 2020, předložilo MV rozpočtové požadavky v režimu účelové podpory, které přímo reagují na úkoly z výše uvedených strategických a koncepčních dokumentů, zejména na nálezy Auditů národní bezpečnosti. Tento návrh byl schválen a zpracován do UV č. 385/2017.

Program představuje primárně nástroj realizace Meziresortní koncepce bezpečnostního výzkumu do roku 2015 (UV č. 852/2008, ČR), jejíž platnost byla usnesením Bezpečnostní rady

státu č. 32/2015 prodloužena do roku 2017, a naplňování Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (UV č. 552/2012). Tento program je jedním z 2 programů bezpečnostního výzkumu, kterým MV naplňuje svou misi poskytovatele a jediným Programem v režimu veřejné soutěže. S ohledem na tyto skutečnosti byly cíle a přínosy Programu koncipovány velmi široce a pokrývají celé spektrum priorit stanovených koncepčními dokumenty. Z hlediska možné reakce na výše popsané aktuální požadavky na bezpečnostní výzkum tak návrh změny představuje ideální nástroj bez potřeby zásadnějších změn v obsahu programu.

V souladu s výše uvedeným je navrhováno prodloužení Programu do roku 2022 a navýšení celkového rozpočtu programu o 600 mil. Kč. Tato opatření umožní vyhlášení nejméně 3. veřejné soutěže neprodleně po schválení změn v rozsahu Programu. Dále dochází k souvisejícím změnám indikátorů Programu a dalším dílčím změnám, které vycházejí z průběžného hodnocení Programu. Mezi navrhované změny indikátorů patří změna indikátoru *průměrný podíl neveřejných výdajů na celkových výdajích programu*, kdy z průběžného hodnocení Programu vyplývá, že nastavení indikátoru neodpovídalo podmínkám aplikační praxe. Primárním cílem bezpečnostního výzkumu je především aplikovatelnost a využitelnost výsledků v praxi, takže pole pro komerční a podnikatelské záměry předpokládající cílenou spolupráci je právě celkovým charakterem bezpečnostního výzkumu zúženo.

Součástí návrhu změny Programu je hodnocení průběhu Programu, které bylo zpracováno v souladu s usnesením vlády č. 351/2015, k Základním principům přípravy a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací. Zahrnuje informace relevantní především z hlediska vnitřního fungování Programu, nastavení výběrových procesů a doposud podpořených projektů. Hodnocení má především formativní aspirace, neboť s prodloužením a finančním posílením přichází také možnost dále pracovat na zefektivnění Programu.

Program je neutrální v oblasti rovných příležitostí a lze předpokládat pozitivní dopad z hlediska udržitelného rozvoje.

Dopad do podnikatelského sektoru: Program je připravován v souladu s Lisabonskou strategií, tj. rozvoj znalostní ekonomiky, podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, posilování konkurenceschopnosti podniků s pozitivním vlivem na hospodářský růst. Program počítá se zapojením podnikatelských subjektů do bezpečnostního výzkumu a se zvýšením spolupráce s výzkumnou základnou, dále s využíváním výsledků bezpečnostního výzkumu v praxi. Spolupráce bude mít pozitivní dopad i do oblasti zaměstnanosti.

Návrh změny Programu má dopad na výdaje státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace. Dopad na státní rozpočet bude kryt v rámci limitů výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací schválených na příslušná období bez dalších zvýšených požadavků na státní rozpočet a dle možností státního rozpočtu.

Návrh změny Programu byl projednán na 330. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace dne 24. listopadu 2017.

V rámci meziresortního připomínkového řízení byly připomínkovými místy zaslány 4 zásadní připomínky a 3 doporučující připomínky. Všechny připomínky byly řádně vypořádány. Vypořádání připomínek je uvedeno v příloze č. VI.